

Nabídka komunikátoru – zájemci hlase se na bednar@mskfs.cz

Komunikátory pro rozhodčí a delegáty nižších soutěží, kdy jejich profese dostává zcela jiný směr

Přínos a výhody komunikátorů: Nakonec jsem se rozhodl ze 3 typů testovaných komunikátorů vzít ten, co se nejvíce osvědčil. Nechal jsem je speciálně upravit pro rozhodčí včt. komplet výroby napojení. Zkoušel jsem i bezdrátové, které jste mohli někteří také testovat a vidět ale nakonec jsem se rozhodl pro komunikátory s připojeným kabelem k přijímači kolem opasku. **Nakonec jsem zvolil jednoduchý typ komunikačního zařízení, aby byl všem dostupný a plně funkční. Navíc se na nákup komunikátorů dají plně využít finance z grantu Konvence UEFA, jelikož tyto finanční prostředky jsou především na rozvoj a výchovu rozhodčích včt techniky. Tyto finance by byly využity na velmi potřebnou a výraznou pomoc pro všechny rozhodčí na všech úrovních a také na výchovu začínajících rozhodčích. Doporučuji, aby měl každý rozhodčí (delegát) svůj komunikátor. Je to hlavně kvůli funkčnosti jak se k tomu pak jednotlivci budou chovat. Dále pak hlavně z hygienických důvodů, že si rozhodčí mezi sebou nepřendávají náhlavky s ucha do ucha. Přitom ucho je jedno z hlavních center bakterií a**

velmi citlivé. Doporučuji, aby si půl uhradil rozhodčí (delegát) sám a půlku z grantu Konvence UEFA. Myslím, že by si už rozhodčí (delegáti) také po několika letech zasloužili, aby měli ke své těžké profesi lepší podmínky a s dostupnou technikou se ještě více jejich rozhodování zlepšovalo a takto se jim pomohlo. Pokud do toho rozhodčí zainvestuje (a to je konečně dobrá investice) i své peníze, tak se k tomu bude chovat jako ke svému majetku a bude si toho vážit, než když si každý bude celé sady půjčovat. Požádejte jako okres, kraj o finanční pomoc z grantu UEFA. Máte na to plné právo a peníze můžete opravdu použít na jedinečnou věc. Až sami poznáte a vyzkoušíte komunikátory, tak nebudete vůbec pochybovat a skvěle vynaložených prostředcích. To se nakonec můžete i sami optat lidí a krajů, kde se komunikátory testovaly.

Co komunikátory přinesly a jaké jsou další výhody:

S komunikátory dostává rozhodcovství především v nižších soutěžích zcela jiný směr než dosud. Rozhodčí včt. delegáta, kteří mají komunikátory, jsou přímo vtaženi do celého utkání a online propojení mezi sebou. Tím jsou neustále v dění, vědí o sobě a komunikují jako tým. Okamžitě reagují na sporné a složité situace domluvou přes komunikátory jelikož všichni vše slyší co se kdekoliv na hřišti děje. Tím jsou mnohem přesnější, soustředěnější a týmovější. Asistenti i přesně slyší, co rozhodčí hráčům říká a tak i oni vědí, kdy má třeba přijít karta (když bude zákrok v jejich prostoru) nebo co přesně hráčům rozhodčí řekl. Hlavní rozhodčí zase slyší, co asistenti ve svém prostoru říkají hráčům, jak hráči reagují na AR atd. Dále do komunikátoru asistenti říkají hlavnímu např. foul, nic to nebylo, hrajem atd. a tím je hlavní plně soustředěn na hru. Hlavní rozhodčí, který na své vzdálené straně diagonály sleduje akci, pak nemusí uhybat hlavou na asistenta (AR1 ale i AR2), jestli je ofsajd nebo jestli náhodou míč nepřešel už pomezí čáru a tím neustále sleduju místo kde se hraje. Asistent mu totiž do komunikátoru sděluje např. hrajem, není či je ofsajd, nic, míč je ve hře atd. Tím rozhodčí neztrácí oční přehled o akci a míč. Neuniknou mu tím i ty nejkrizovější momenty kdyby se otočil. Velkým přínosem je, když má komunikátor i delegát a ten ví, co se přesně na hřišti odehrává, jelikož úplně všechno slyší tak jakoby na hřišti stál. Je naprosto vtažen do utkání a i práce delegáta tímto dostává mnohem větší smysl. Ví o celé spolupráci rozhodčích, o komunikaci hráčů a laviček. Je prostě přímo v dění a lépe se mu pak hodnotí celé utkání a rozhodčí. Velmi se zvedla práce a aktivita asistentů, když měl delegát komunikátor. Byli si vědomi, že vše slyší a o to víc dobře spolupracovali s HR. Nedochází pak u asistentů k podcenění výkonu, a že si prostě splní jen to své. Asistenti byli opravdu, více týmovější. Nemůže pak také dojít k rozepřím kdo z hráčů, funkcionářů co a jak řekl nebo udělal, protože všichni všechno slyší a vidí. Tím, že mají komunikátory rozhodčí i delegát se velmi odbouralo nesportovní chování a řečnění hráčů vůči rozhodčím, jelikož si hráči byli vědomi, že je vše slyšet. Hráči se tedy plně věnovali hře a rozhodčí se více soustředili na utkání. Dokonce když měli rozhodčí i minikameru tak hráči byli jako vyměněni. Slušný, nic si nedovolili a to i vyhlášený tipy hráčů, jelikož si byli vědomi, že je i vše na záznamu vidět. Další výhodou je, že i delegát, který má komunikátor vidí ze svého postavení situace z jiného úhlu a může okamžitě v krizových (sporných) situacích sám pomoci rozhodčím, jelikož situaci lépe viděl. Toto je především vhodné a důležité pro nové začínající rozhodčí či méně zkušené a dá se komunikátorů okamžitě využít k potřebným výchovným metodám. Např. okamžitě může sdělit rozhodčím, jak se má lépe postavit, jak reagovat, použití a změna tónů píšťalky podle povahy přestupků a mnoho dalších užitečných rad, které si okamžitě může vcítit do sebe přímo v dění. Je to nejučinnější metoda na výchovu rovnou v praxi. Po utkání když jsou rozhodčím sděleny určité momenty, tak už si je po celém utkání ani nepamatují úplně všechny. Navíc je i rozhodčí s komunikátorem mnohem klidnější a bez větší nervozity když ví, že díky komunikátoru mu může kdokoli další s kolegů pomoc. Navrhoval bych, aby měl komunikátor každý rozhodčí svůj v daných soutěžích dle potřeb a nikoliv sadu. Sady, které by se pak totiž půjčovali a nebyly „majetkem“ rozhodčího by byly hodně brzy poničeny a nevážily by si jich tolik. Sady by si mohly zakoupit okresy a kraje jen pro účely začínajících rozhodčích a pro jejich výchovy. Cena jednoho ks je nižší než pipací praporky které stojí kolem 15 tisíc Kč. Celá sada pak vyjde mnohonásobně níže než komunikátory používající v nejvyšších ligách na světě, které stojí cca 140 tis. Kč. Ve vyšších soutěžích třeba od přeborů by měl každý rozhodčí svůj komunikátor, který by si s částí uhradil sám, a část by se dala uhradit ze štědrého grantu UEFA (ty prostředky by si vyžádali jednotlivé kraje a okresy), který bude poskytnut ČR v částce cca 12 miliónů na dobu 5 let pro rozvoj rozhodčích. Tyto finanční prostředky by se využily na jedinečnou a potřebnou věc, jakou je právě i technika pro rozhodčí. Rozhodčí si od prvního okamžiku než vůbec přijdou na hřiště a po celou dobu jejich praxe (vyjma lig. rozhodčích) hradí úplně vše sami (nákup dresů které musí často měnit, kopaček, vybavení pomůcek pro rozhodčí včt. pravidel fotbalu a dalších tiskopisů, placení seminářů atd.). Jedná se o nemalé částky a aspoň u komunikátorů by se dali využít peníze z grantu UEFA a tím z části pomoci rozhodčím k tomu aby byli lépe vybaveni běžné dostupnou technikou. Budou pak mnohem lépe připraveni a přesnější. Sami rozhodčí, kteří si vyzkoušeli komunikátory, byli nadšený z jejich využití. Co vše jim přinesly a hlavně jak byly plně využity. Poté když je neměli na jiná utkání, tak si připadali jako „bezruký“. Přinesli oživení do celé spolupráce mezi rozhodčím a delegátem, tím se i zvýšila chuť a motivace nejen mladých začínajících rozhodčích, který díky technice vidí svojí lepší budoucnost.

Výhodou tohoto komunikátoru také je, že se dá jednoduchým konektorem připojit k základně diktafon a celý rozhovor mezi všemi rozhodčími se dá nahrát. Je to velmi dobré pro další rozbor z DVD, kde si pustíte obrazový záznam a k tomu máte i zvuk jak rozhodčí spolupracovali a komunikovali. Je to velmi dobré nejen pro vypjaté či krizové utkání. Toto je i velmi dobré pro začínající rozhodčí, kde s nimi pak můžete do úplné podrobnosti rozebrat celé utkání a důležité momenty. Sám uslyší, jak komunikoval s hráči, jestli měl respekt a mnoho dalšího.

Tím, že máte zakryto i jedno ucho, tak nevnímáte tolik vulgární pokřiky diváků a někdy úplně nesmyslné fandění. Jste potom mnohem více soustředěný na utkání a mladší rozhodčí to nerozhodí, jelikož to tolik ani nevnímá – velká výhoda.

Přínos také pro program talent – mentor, kdy může mentor pomoci komunikátoru okamžitě udělovat rady talentovaným (začínajícím) rozhodčím přímo na hrací ploše. Okamžitě si veškeré rady vžije do sebe a to je nejlepší výchova praxí.

Další velký přínos je, že vás bude utkání díky komunikátorům mnohonásobně více bavit včt. delegáta. Tímto se i díky technice bude více hlásit nových rozhodčích a u této profese déle vydrží, když se budou moci s komunikátory připravovat a učit – motivační prvek

Minikamera je také velmi dobrá pro natáčení pohledu rozhodčího. Přináší nejdůležitější obrázky, co skutečně rozhodčí na hřišti vidí a jak se rozhodl z jeho pohledu.(velmi účinné při vypjatých a krizových utkání). Velmi dobré pro srovnání s natočeným DVD z utkání a pro další rozbor. Také začínající rozhodčí se tímto můžou i lépe naučit kde stát jak se chovat atd.

Vybavení komunikátoru: **1.** hlavní propojovací základna, která u komunikátoru (telefonu) slouží také jako nabíječka na baterky v telefonu. Komunikátor (telefon) je velmi lehký a speciálně upraven ve výrobě pro potřeby rozhodčích. Má upravenou 4 stupňovou hlasitost, takže si můžete nastavit zvuk podle vaší představy a podle podmínek na hřišti kdykoliv. **2.** Pouzdro ušité na zakázku pro velikost komunikátoru na opasek, aby co nejlépe držel. **3.** Hlavní baterie (s nabíječkou) a propojovací jednotka, ke které se dá i připojit navíc diktafon vydrží plně cca 10h provozu, takže vám vydrží i na několik utkání během víkendu. Tužkové baterie v komunikátoru by měli také vydržet popř. si můžete prohodit za náhradní minitužkové AAA v komunikátoru (při úplně prvním nabití nechte minitužkové baterie nabít po dobu 7h, aby poté jejich funkce byla co nejdelší). **4.**Náhlavní souprava, která je totožná co mají v lize je velmi lehká a pohodlná. Lze ji připevnit jak na levé tak i na pravé ucho. **5.** Komunikátor v pouzdru máte uchycen na oboustranný suchý zip, který máte jako opasek a velmi pevně a pohodlně drží za pasem. **6.** Brašna, ve které máte propojovací zařízení, baterii a vše ostatní je lehká a pohodlná. Jednoduché zapojení do provozu.

Cena komunikátoru: cena 1 ks doporučení grant z UEFA platba rozhodčího

Celkový set pro jednoho rozhodčího (delegáta) 8950,- Kč s DPH 4475,-Kč 4475,- Kč

Sada pro 3 rozhodčí + delegát (4ks) - 35.800,- Kč

Postup zapnutí celého setu v kabině a online napojení. Stačí pouze jeden kabel, 4 zmačknutí a jste spojeni. Každý se propojí s jednou základnou jedním kabelem. Poté zapnete centrální baterii, pak propojovací krabičku s kabely a pak jen červeným tlačítkem na telefonu zapnete komunikátor a pak jen zelené tlačítko a jste zapnutý. Na displeji vám poté běží čas provozu pro orientaci. Po skončení utkání nezapomeňte pak vše vypnout stejným tlačítky a telefon (komunikátor) vypnete, že přidržíte červené tlačítko, až zhasne displej. Jednoduché, snadné. Nabíjení centrální baterie je, že strčíte nabíječku do centrální krabičky s kabely a poté zapnete JEN samotnou baterii. Baterie je nabitá když se rozsvítí zelené světlo (kontrolka) na kraji. Při úplném vybití se nabíjí cca 10h. Pokud si někdo odskočí mimo signál jednotky na větší vzdálenost, tak se pak automaticky signál vrátí zpět. Pokud při rozsvícení náhodou zjistíte, že signál není úplně nejlepší, když jste si nechali základní jednotky v kabině, které jsou třeba daleko od hrací plochy, tak si prostě vezmete tašku, do které ty jednotky dáte a vezmete si je sebou na hrací plochu, kde si je můžete nechat u středové čáry, hl. pořadatele nebo třeba i u delegáta svazu. Ani tady nevzniká žádný problém. Každý komunikátor se pak propojí mezi sebou pouze jedním kabelem a jste na sebe napojeni – nic složitého. Pokud si někdo ve vyjimečných situacích během utkání nějak vypne komunikátor (třeba že upadne, nebo se srazíte s hráčem, nebo někteří si pořád upravují trenky a zmačknu si silou komunikátor), tak je jednoduché se hned „vrátit“ napojit zpátky, že zmačknete červený knoflík (jako že zavěsíte) a pak jen zelený (jako že voláte) a jste zpátky online napojeni. Jednoduché, rychlé a nic složitého.

V případě, že se někomu podaří z nějakého důvodu rozbít určité komponenty, tak se vždy dá opravit nebo vyměnit jen jednotlivé části a nemusí se tak nikdo obávat, že by si musel zaplatit celý set znovu.

Testoval jsem je snad na všech úrovních včt mládeže, na mezinárodních turnajích jak u nás tak i v zahraničí. Byly testovány jak přeborovými rozhodčími v Praze, v Ústeckém kraji, Moravskoslezském kraji, tak i rozhodčími z vyšších soutěží.

Doporučení řízení utkání, kdy ušetříte 1 rozhodčího a rozhodčí více rozhodují utkání.

Mám i pro vás instruktážní DVD z utkání kde řídí utkání 2HR bez asistentů.

Řízení mládežnických utkání, utkání mužů v okresních a krajských soutěžích po 1.A třídu pomocí „pouze“ 2 hlavních rozhodčích bez asistentů.

Dále navrhuji, aby se pro zkvalitnění a záživnost z řízení utkání zavedla nová metoda, že budou utkání řídit 2 R bez asistentů, kdy má každý svou polovinu a pohybuje se v prostorách asistenta, a tím si i zároveň hlídá ofsajdové postavení což v těchto soutěžích není problém vůbec uhlídat. Při utkání si může kdykoliv ze svého postavení vyběhnout (spolu zkracovat koridor a úhel pohledu), aby mohli řešit situace kdy je potřeba, osobně zakročit a poté si zaujmout své pozíční postavení. Mám tuto metodu vyzkoušenou po dobu 4 let na turnajích a velmi si to i sami mužstva oblíbila. Rozhodčí u mládeže malým dětem tzv. nepřekáží v jejich nejvíce hraném prostoru, jelikož je někdy hodně složité se dobře postavit, když míče neustále přelétávají. Navíc se ušetří jeden rozhodčí, kterých je v dnešní době na počet utkání nedostatek a tím můžou být vytíženi jinde. Ale co je velmi důležité a hlavně podstatné pro rozhodčí, že je to mnohem záživnější a atraktivnější na řízení. Rozhodčí by více pískali a tím by se i jejich praxe zkvalitnila a nedocházelo by k podcenění při nezáživnosti utkání. Rozhodčí jsou pořád ve střehu, v dění, v pohybu, soustředění, mají lepší náhled a tím odpadá to, že tam nestojí na pomezích čarách s praporkem a jednou za čas něco zvednou. Rozhodčí si navíc trénují a dostávají nové postřehy ze zcela jiných úhlů pohledu a tím jsou pak lépe připraveni na další utkání, jelikož budou lépe situace předvídat, posilovat instinkt a citění ke hře a zákrokům. Rozhodčí to při tomto řízení 2 hlavních rozhodčí více bavilo, byli vtaženi do utkání a spolupráce s druhým rozhodčím je naprosto týmová a skvělá. Sami mužstva z několika zemí si pochvalovali tento styl řízení. Během 4 let testování 2HR byli v Praze na turnajích pořádané Italským vedením mužstva z Anglie, Ukrajiny, Polska, Spojené Arabské Emiráty, Itálie, Dánska, a mnoho českých mužstev. Letos o velikonocích jsme navíc řídili tyto utkání i s komunikátory a spolupráce dvou hlavních byla ještě dokonalejší. Letos na červen jsem byl pozván na turnaj do Itálie, kde chtěli, abych přímo v Itálii ukázal, jak se řídí se dvěma hlavními rozhodčími a ještě s komunikátory. Mám i pro vás názorné DVD z utkání řízené dvěma hlavními rozhodčími, která předám zástupcům krajů a okresů. Dokonce u nás už projevili někteří zájem si toto vyzkoušet ve svých soutěžích, což považuji za další průlomový krok ve fotbale. Rozhodčí více pískají a mladí se již tady můžou s druhým zkušenějším kolegou spolupracovat pomocí komunikátorů a vše řeší společně a reagují okamžitě a přímo v dění. Tím se lépe budou i rozhodčí soustředit a nepodcení zápasy jako se to někdy stává v pozici asistenta kdy mají i dokonce dvě utkání po sobě. Rozhodčí musí být pořád v dění, pak nebude docházet k chybám a rozhodčí se budou i lépe připravovat. Rozhodčích je přitom málo a tato metoda vám jednoho rozhodčího "ušetří", může být pak použit tam kde právě chybí.

Jsem Vám samozřejmě plně k dispozici na telefonu kde vám rád zodpovím další otázky či vysvětlení.

Robert Henn, www.ivsrf.cz, robert.henn@rtk.cz, 776561401 mobil.